

1) Ἄλμη, ἐντὸς τῆς ὁποίας τίθενται οἱ σικυοὶ Μακεδ. (Βελβ.) κ.ά. 2) Οἱ ἐν ἄλμῃ τιθέμενοι σικυοὶ Ἦπ. κ.ά. — Λεξ. Βυζ.

άγγουρας ὁ, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγούρι.

Ὁ πωλῶν σικυούς. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Χίος.

άγγουράτος ἐπίθ. Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγούρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άτος.

Ὁ ἔχων σχῆμα σικυοῦ: Ἄσμ.

Κάνει σῦκα άγγουράτα | κι ἀπομέσα σκουληκάτα.

άγγουράτσα ἡ, Πελοπν. (Αἶγ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγούρι.

Τὸ φυτὸν πικραγγουρά (ecballium elaterium) Πβ. ΠΓεννάδ. 299.

άγγουρας ἡ, άγγουρέα Αἶγιν. Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) άγουρέα Μέγαρ. άγουρέ Ἰκαρ. Δ. Κρήτ. άγγουρά σύνηθ. άγουρά πολλὰ. άγουρά Α. Κρήτ. άγγουρά Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγούρι κατὰ τὰ πολλὰ εἰς -εἰς ὄν. φυτῶν.

1) 1) Τὸ φυτὸν πέπων ὁ ἡμερος (cucumis sativus) τῆς τάξεως τῶν κολοκυνθωδῶν (cucurbitaceae), ὁ τῶν ἀρχαίων σικυὸς σύνηθ. Συνών. ἀγγούρι 1 γ, νεραγγουρά, σικυά. β) Τὸ φυτὸν πέπων ὁ κοινὸς (cucumis melo), ἡ πεπονρά Ἦπ. Κύθν. 2) Κῆπος πεφυτευμένος ἐκ σικυῶν Κάρπ. Κύπρ.: Ἰόρε ἐν-νὰ ποτίσω τὴν άγγουράν μου. Συνών. άγγουρεῶνας, άγγουροκήπος. II) Ἡ ὁσμὴ τοῦ σικυοῦ Κρήτ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) κ.ά.: Ἰγγουρέαν μυρίζ (μυρίζει) Τραπ. Χαλδ. Συνών. άγγουρίλα. [**]

άγγουρελαία ἡ, Ἰων. (Κρήν.) Κέρκ. (Ἀργυράδ.) άγγουρολαία Ἰων. (Κρήν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀγγούρι καὶ εἰλαία.

1) Ἐλαία μεγάλου μεγέθους Ἰων. (Κρήν.) 2) Ἀγριόχορτον ἐδώδιμον, πιθανῶς ὑποχοιρὶς ἡ Κρητικὴ (hypochoeris Cretensis). Πβ. άγγουράκι 3. [**]

άγγουρέλλι τό, ἀμάρτ. άγγ'εἰλλ' Θεσσ. (Πήλ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγγούρι.

Μικρὸς σικυός. Συνών. ἰδ. ἐν λ. άγγουράκι 1.

άγγουρένιος ἐπίθ. ἀμάρτ. άγουρένιος Κεφαλλ. κ.ά. άγγουρένιος Πόντ. (Χαλδ.) άγγουρένες Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγούρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ὁ ἐκ σικυῶν παρεσκευασμένος ἐνθ' ἄν.: Σαλάτα άγουρένια Κεφαλλ. Ἰγγουρένᾱ στύπα (ξινὰ ἀπὸ άγγούρια, ἥτοι σικυοὶ ἐν ὀξάλμῃ συσκευασμένοι) Χαλδ. || Φρ. Ἰγγουρένεν ἐν! (πρὸς τὸν λέγοντα ψευδῶς ἡ ἀπιθάνως περὶ τινος πράγματος ὅτι εἶναι τοιοῦτον ἡ τοιοῦτον) Τραπ. Συνών. άγγούρια! κολοκύθια!

άγγουρεῶνας ὁ, ἀμάρτ. άγγουρεῶνα ἡ, Καπ. (Σιλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγούρι.

Τόπος ὅπου σπεύρονται τὰ σικυοειδῆ. Συνών. άγγουρεῖ 1 2, άγγουροκήπος.

άγγούρι τό, άγγούριν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) άγγούρι κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καπ. Πόντ. (Οἶν.) Τσακων. άγούρι πολλαχ. άγγούρ' βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) άγούρ' βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ μεσν. οὐσ. άγγούριν.

1) Ὁ καρπὸς τῆς άγγουρεῶς, πέπωνος τοῦ ἡμέρου (cucumis sativus) τῆς τάξεως τῶν κολοκυνθωδῶν (cucurbitaceae), σικυὸς κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Φρ. Δὲν ἀξίζ' ἐν' άγούρ' (ἐπὶ πράγματι εὐτελεστάτου) Θράκ. (Αἶν.) Τὰ βρήκε άγγούρια (εὐρέθη πρὸ δυσκολιῶν) πολλαχ. (Συνών. φρ. τὰ βρήκε μπαστούνια). Σεφύτρωσ' ἐν' άγγούρι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. Ἰστοῦτο εἶναι τ' άγούρι (ἐδῶ ἔγκειται ἡ δυσκολία) Κεφαλλ. Μοῦ βγάλε άγούρια (ἐπρόβαλεν ἐμπόδια) Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Ἰγγούρια! (πρὸς τὸν λέγοντά τι, ὅπερ ὁ ἀκούων θεωρεῖ ψευδὲς καὶ ἀποδοκιμάζει) πολλαχ. (Συνών. φρ. άγγουρένεν ἐν! κολοκύθια!) || Παροιμ.

Μὴ χορεύης φούρια φούρια | κι ὁ χορὸς δὲν εἶν' άγγούρια

(ἐνέργει βραδέως καὶ προσεκτικῶς) Προπ. (Κύζ.) Συνών. ἀμελέτητο, ἀμίλητο, δροσινό, δροσίτης, καστραβέτσι, κατσούνι, νεραγγουρο, παράξενο, συμπάθειο, τρυφερό. Πβ. ἀντιζούρι, ξυλάγγουρο, τετραγγουρο. Πληθ. Ἰγγούρια τοπων. Θράκ. β) Μεταφ. τὸ ἀνδρικόν αἰδοῖον Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ.) Στερελλ. (Τριχων.) γ) Τὸ φυτὸν άγγουρά Πόντ. (Κοτύωρ.): Ἀρδεύω τ' άγγούρ. Συνών. άγγουρεῖ 1 1. δ) Παιδιά ἐπὶ ἀμμόδους ἐδάφους, καθ' ἣν δύο συμπλέκοντες τὰς χεῖρας ὀριζοντίας δέχονται ἐπ' αὐτῶν τρίτον συμπαίκτην πρηνῇ καὶ ἐρωτοῦν αὐτὸν «τί σοῦ φερε ὁ πατέρας σου;», εἰς τὴν ἀπάντησιν δὲ αὐτοῦ «ἐν' άγγούρι» ἀποκρίνονται «πέσε κάτω σὰ γαϊδούρι» καὶ τὸν ἀφίνουν νὰ πέσῃ Πελοπν. (Κυνουρ.) 2) Ὁ καρπὸς σικυοῦ τοῦ ὑδροπέποντος (citrullus vulgaris) Θήρ. Θεσσ. (Τρίκκ.) Συνών. καρπούζι, χειμωνικό. 3) Ὁ ἄωρος καρπὸς πέπονος τοῦ κοινοῦ (cucumis melo) Θεσσ. Κύθν. 4) Εἶδος ἀποστήματος Σύμ. [**]

άγγουρίλα ἡ, σύνηθ. άγουρίλα Μέγαρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγούρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα.

Ἡ ὁσμὴ τοῦ σικυοῦ ἐνθ' ἄν.: Ἰγγουρίλας μυρίζει Αἶγιν. Συνών. άγγουρεῖ 2 II.

άγγουροαντράκλα ἡ, Πελοπν. (Μεσσ. Τριφυλ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀγγούρι καὶ ἀντράκλα.

Σαλάτα παρεσκευασμένη ἐκ τεμαχισμένων σικυῶν καὶ ἀντράκλας.

άγγουροβλάσταρον Πόντ. (Τραπ.) άγγουροβλάσταρο Πόντ. (Ὁφ.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. άγγούρι καὶ βλαστάρει.

